

International Science Group

ISG-KONF.COM

XIX
INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"MODERN PROBLEMS IN SCIENCE"

Vancouver, Canada
May 17 - 20, 2022

ISBN 979-8-88680-827-8

DOI 10.46299/ISG.2022.1.19

MODERN PROBLEMS IN SCIENCE

Proceedings of the XIX International Scientific and Practical Conference

Vancouver, Canada
May 17 – 20, 2022

UDC 01.1

The XIX International Scientific and Practical Conference «Modern problems in science», May 17 – 20, 2022, Vancouver, Canada. 918 p.

ISBN – 979-8-88680-827-8

DOI – 10.46299/ISG.2022.1.19

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

31.	Malik M., Kravchenko S., Malik L. AGRICULTURAL SERVICE COOPERATIVES IN THE INFRASTRUCTURE OF THE AGRARIAN MARKET	169
32.	Prykaziuk N., Kateryna M. MARKETING STRATEGIES OF INSURANCE COMPANIES UNDER THE INFLUENCE OF DIGITALIZATION	173
33.	Zhydovska N. CRITERIA OF ASSESSMENT OF THE INTEGRATED REPORTING EFFECTIVENESS	176
34.	Залуцька Х., Маслак Т. ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ НАПРЯМКУ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ	179
35.	Махмудова Н.Б. ХИЗМАТЛАР БОЗОРИНИ МОҶИЯТИ ВА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҶАСИНИ ХУҚУҚИЙ АСОСЛАРИНИ ЯРАТИЛИШИ	182
36.	Мельничук М.О. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТА МАЛОГО БІЗНЕСУ	190
37.	Румянцев А.П., Ковбич Т.К. МЕХАНІЗМ ВПЛИВУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА РИНОК ПРАЦІ ЄС	197
38.	Стояненко І.В., Грабовська Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	200
39.	Фокіна-Мезенцева К.В., Бахарев В.О. РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ЕНЕРГОНОСІЇВ	204
HISTORICAL SCIENCES		
40.	Маньковська Р.В. ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ В МУЗЕЯХ: ТЕХНОЛОГІЯ КОНСТРУЮВАННЯ	209

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТА МАЛОГО БІЗНЕСУ

Мельничук Марина Олексіївна,

канд. економ. наук,
Голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування
Державний торговельно-економічний університет
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж»
м. Харків, Україна

Оцінка інвестиційної привабливості – це процес, у ході якого потенційний інвестор може прийняти остаточне рішення про доцільність укладення коштів у дане підприємство, враховуючи надійність цього об'єкта інвестування та можливість отримання максимального прибутку [1]. У розвиток поданого вченими визначення зазначимо, що таку оцінку можна вважати першим етапом загальної оцінки інвестиційного проєкту й дуже вагомим через аналіз інвестиційного підґрунтя, що визначає стратегію реалізації інвестиційного проєкту та його ефективність.

Вибір методів оцінювання інвестиційної привабливості малого підприємства визначається метою, яка ставиться інвестором на етапі вибору проєкту, галузі та сегменту ринку.

У економічній науці при оцінці інвестиційної привабливості, передусім, аналізують економічну діяльність підприємства шляхом оцінки інвестиційного проєкту. Аналізують дані розділів бізнес-плану, на основі чого приймають рішення про доцільність та ефективність даного інвестиційного проєкту, як з боку інвестора, так і з боку підприємства.

Метою оцінки інвестиційної привабливості для підприємства є виявлення слабких і сильних сторін його фінансово-господарської діяльності, для інвестора – визначення стану та потенціалу можливого об'єкта інвестування, наявна подвійність мети впливає з обов'язкового двостороннього ефекту успішного інвестування: позитивних наслідків як для суб'єкта, так і для об'єкта інвестування [2, с. 102].

У наукових джерелах розглядаються різні підходи та методика до оцінювання інвестиційного проєкту (таблиця 1), які мають свою вирізні характеристики, особливості сфери застосування, систему показників, переваги і недоліки.

Узагальнюючи методика оцінки інвестиційного проєкту представлені у таблиці 1.2 та низці інших літературних джерел доходимо висновків, що ці методи можна згрупувати за такими підходами:

- аналіз фінансово-економічних показників діяльності підприємства та його фінансового стану;

- коефіцієнтний;
- визначення узагальнюючого інтегрального показника;
- динамічний підхід, який враховує втрату вартості грошей у часі через дисконтування;
- рейтингово-аналітичний;
- прогнозний.

Таблиця 1.

Пропоновані у наукових джерелах методи оцінки інвестиційних проектів

Автор	Пропоновані методики оцінки
Козяр Н. О. [3]	<ul style="list-style-type: none"> - методичні підходи на основі аналізу ринкової капіталізації підприємства і похідних від неї показників (привабливості й ефективності цінних паперів підприємства-емітента); - методичні підходи на основі аналізу фінансово-економічних показників діяльності підприємства; - методичні підходи на основі розрахунку єдиного узагальнюючого показника (інтегрального) показника – коефіцієнта інвестиційної привабливості підприємства.
Скрипник Ю. В. [4]	<ul style="list-style-type: none"> - аналіз фінансового становища підприємства та його діяльності за минулий період; - власне фінансове планування інвестора або, інакше кажучи, фінансове проектування (проводиться як для абсолютно нових інвестиційних проектів, так і для діючих підприємств, якщо вирішується питання про інвестування в них).
Жуков В. В. [5]	<ul style="list-style-type: none"> - складання переліку всіх критеріїв, які необхідно врахувати під час оцінювання інвестиційних проектів. - здійснити кількісний аналіз проекту за кожним критерієм і порівняти результат аналізу з деяким еталонним значенням; - створення системи бальної оцінки якостей проекту, у якій окремим критеріям присвоюється бал відповідно до їх важливості. Проект оцінюється за сумою балів, що і розглядається як ранг пріоритетності проекту через використання методу внутрішньофірмової норми прибутку.

Шкіренко В. В. [6]	<ul style="list-style-type: none"> - прості (статичні) методи, найбільш поширений «період окупності» інвестиційного проекту; - динамічні методи. До найпоширеніших показників, що використовують ся при динамічному підході аналізу інвестиційної привабливості проектів, відносять: NPV – чиста приведена вартість (чистий дисконтований дохід); IRR – внутрішня норма рентабельності; DPP – дисконтований період окупності; PI – індекс рентабельності (прибутковості); MIRR – модифікована внутрішня ставка дохідності інвестицій.
Майорова Т. В. [7]	<ul style="list-style-type: none"> - методика, що ґрунтується на різноманітних оцінках експертів; - методика, що ґрунтується на статистичній інформації; - комбіновані методики, що ґрунтуються на експертно-статистичних розрахунках.

При оцінці інвестиційної привабливості доцільно керуватись такими науково-обґрунтованими економічними критеріями як: доцільність, корисність, капіталізація, прибутковість, окупність та ефективність. Інший підхід, який застосовується для оцінки інвестиційної привабливості, ґрунтується на вивченні інвестором співвідношення прибутковості й ризику, а також їх взаємозв'язку [8].

На інвестиційну привабливість впливає низка чинників, які визначають її рівень та систему показників оцінювання, зокрема такі: обсяг інвестицій, галузь та структура ринку, рівень виробничого потенціалу, стан майна тощо, зважаючи, що є фактор впливу як підприємства так і зовнішнього середовища.

Відтак, погоджуємось зі слухним узагальненням вимог, яким має відповідати оцінка інвестиційної привабливості:

- використовувати показники фінансового аналізу, які дають можливість адекватно уявити фінансово-господарський стан підприємства;
- використовувати інформацію щодо оцінки фінансового стану (показники активів та джерел їх формування) та результативності діяльності підприємства (показники доходів, витрат та фінансових результатів);
- містити оптимальну кількість абсолютних, відносних та якісних показників оцінки, які взаємодоповнюють зазначені групи показників [9].

На сьогодні важливим вбачаємо зауваження на тому, що для одержання більш повної й об'єктивної оцінки інвестиційної привабливості підприємства розглядаються неформалізовані критерії, тобто характеристики й аспекти діяльності підприємства, які не мають кількісного виміру або чітких методик розрахунку та оцінюються через логічні поняття [10]. Поділяючи думку про необхідність застосування неформалізованих критеріїв, варто звернути увагу на складові соціального, репутаційного, інтелектуального капіталів, рівень корпоративної соціальної відповідальності бізнесу у своєму сегменті тощо.

Зважаючи на обрані критерії, стан ринку, макро- показники, розмір інвестицій, тривалість проєкту та інші ознаки майбутнього проєкту, після етапу оцінки інвестиційної привабливості оцінюють проєкт. Методи оцінки інвестиційного проєкту, які найбільш часто використовуються у науці та практиці згруповано у таблиці 2, де схарактеризовано їх суть й визначено ключові показники, які розраховуються для інвесторів.

Таблиця 2.

Економіко-аналітична характеристика методів оцінки інвестиційних проєктів

Метод	Характеристика методу	Основні показники
Метод чистої приведеної вартості (NPV)	Дисконтування грошових потоків за ставкою, що відбиває очікуваний рівень позичкового відсотка на фінансовому ринку.	<ul style="list-style-type: none"> – чистий дисконтований дохід – чиста приведена вартість – чистий приведений дохід; – чистий приведений прибуток; – чистий приведений ефект; – чиста поточна вартість
Метод визначення строку окупності інвестицій (PP)	Визначення тривалості періоду, протягом якого сума чистих доходів, дисконтованих на момент завершення інвестицій, дорівнює сумі інвестицій.	– дисконтований строк окупності капітальних вкладень.
Метод оцінки внутрішньої норми прибутковості інвестицій (IRR)	Визначення ставки дисконтування, за якої чиста приведена вартість дорівнює нулю.	<ul style="list-style-type: none"> – індекс прибутковості проєкту; – прибутковість капіталу; – валова маржа.
Метод оцінки індексу рентабельності (PI) і коефіцієнта ефективності інвестицій (ARR)	Оцінка відношення дисконтованого чистого доходу до стартових інвестицій (IP), оцінка відношення середньорічного прибутку до середнього значення інвестицій (ARR).	<ul style="list-style-type: none"> – внутрішня норма рентабельності; – коефіцієнт ефективності інвестицій.

- не у всіх випадках враховується стадія життєвого циклу підприємства чи існуючого проєкту;
- не включають неформалізовані критерії, які не мають кількісного виміру;
- майже не враховують рівень корпоративної соціальної відповідальності та економічної безпеки.

Здебільшого вважається, що інвестор при виборі об'єкта інвестування найбільше звертає увагу на стан майна, стан фінансових ресурсів, розмір витрат підприємства, який визначається ступенем зношеності основних фондів, їх спроможністю виготовляти продукцію на високому рівні, рівнем ліквідності, платоспроможністю, показниками фінансової стійкості, показниками ділової активності, станом необоротних та оборотних активів, їх оновленістю та вибуттям [13].

Таким чином, методика оцінювання інвестиційної привабливості малих підприємств має враховувати вплив низки чинників, комплексне дослідження стану майна та фінансових ресурсів, або можливостей їхнього залучення, кон'юнктури ринку та виробничого потенціалу, рівня інновації ідеї та наявних можливостей її реалізації. Методи оцінювання ефективності інвестиційного проєкту, у свою чергу, повинні оцінити ризики, визначити окупність, ефективність капіталовкладень, капіталізацію, прибутковість та ефективність використання інвестованого капіталу, передбачити ймовірність банкрутства чи припинення проєкту, використовуючи дисконтування грошових потоків за довгостроковими проєктами.

Список літератури

1. Жуков В. В. Методичні підходи до оцінки привабливості інвестиційних проєктів / В. В. Жуков // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – Ужгород : Гельветика. – 2017. – Випуск 13. – Частина 1. – С. 100-105.
2. Козяр Н. О. Методичні підходи до оцінки інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств / Н. О. Козяр // Агросвіт. – 2019. – № 16. – С. 67-75.
3. Лівашко Т. В., Моргунова К. І. Інвестиційна привабливість підприємств / Т. В. Лівашко, К. І. Моргунова // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія. – 2013. – Випуск 4. – С. 101-107.
4. Семенчук Л. І., Мороз С. О. Інвестиційна привабливість підприємства та методи її оцінювання / Л. І. Семенчук, С. О. Мороз // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – № 11. – С. 898-901.
5. Скрипник Ю. В. Рейтингово-аналітична оцінка інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства / Ю. В. Скрипник // Економіка і суспільство. – 2016. – Випуск № 3. – С. 477-484.

6. Шкіренко В. В. Методичні підходи до попереднього аналізу економічної ефективності проектів на передінвестиційному етапі / В. В. Шкіренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 17. – С. 44-48.
7. Бланк І. О. Фінансове забезпечення розвитку підприємств / І. О. Бланк та інші: [монографія]. за редакцією доктора економічних наук, професора І. О. Бланка. – Київський національний торговельно-економічний університет. – Київ. – 2011. – 343 с.
8. Євась Т. В., Соколовський В. С. Інвестиційна привабливість підприємств та фактори, що на неї впливають / Т. В. Євась, В. С. Соколовський // Подільський науковий вісник. – Науки: економіка, педагогіка. – 2017. – № 2. – С. 61-64.
9. Козяр Н. О. Методичні підходи до оцінки інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств / Н. О. Козяр // Агросвіт. – 2019. – № 16. – С. 67-75.
10. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : навчальний посібник / Т. В. Майорова. – Київ : Центр учбової літератури, 2003. – 376 с.
11. Носова О. В. Інвестиційна привабливість підприємства / О. В. Носова // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 1 (12). – С. 120-126.
12. Рзаєв Г. І., Вакулова В. О. Методичні підходи оцінки інвестиційної привабливості підприємства / Г. І. Рзаєв, В. О. Вакулова // Вісник Хмельницького національного університету. – Економічні науки. – 2016. – № 1. – С. 141-149.
13. Скалюк Р. В., Лоїк О. І. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства / Р. В. Скалюк, О. І. Лоїк // Вісник Хмельницького національного університету. – Економічні науки. – 2016. – № 1. – С. 115-122.